

ZAPISNIK

sa sjednice Zajedničke komisije za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, održane 02. ožujka 2005. godine u Središnjem državnom uredu za upravu.

Nazočni članovi: Iva Bolanča, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika,
Darko Crnković, Sindikat policije Hrvatske,
Snježana Matijašec, Ministarstvo financija,
Jadranka Galić, Ministarstvo unutarnjih poslova,
Sanda Pipunić, Središnji državni ured za upravu,

Ostali nazočni: Vesna Šiklić Odak, Središnji državni ured za upravu.

Započeto u 10 sati.

Nakon uvodne rasprave usvojen je:

DNEVNI RED

1. Prihvatanje zapisnika sa sjednice Zajedničke komisije od 24. siječnja 2005. godine,
2. Rješavanje po zahtjevima za tumačenje Kolektivnog ugovora,
3. Razno.

Ad. 1. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donijet

ZAKLJUČAK

Prihvata se zapisnik Zajedničke komisije sa sjednice održane 24. siječnja 2005. godine.

Ad. 2. Nakon provedene rasprave, osim uz točku 13., za koju su 2 člana Zajedničke komisije (predstavnici sindikata) glasali protiv, jednoglasno je donijet

ZAKLJUČAK

Donijeta su sljedeća tumačenja, odnosno dogovoreni odgovori prema točkama pripremnog materijala:

Uz t. 1.

čl. 15. st. 1. toč. 4. al. 2. i 3. Kolektivnog ugovora

– pravo samohranog roditelja na 3 dana godišnjeg odmora

Pravo na uvećanje godišnjeg odmora ima samohrani roditelj djeteta do navršene osamnaeste godine života odnosno do kraja redovnog školovanja djeteta.

– pravo roditelja, posvojitelja ili skrbnika djeteta s invaliditetom na 3 dana godišnjeg odmora

Pravo na uvećanje godišnjeg odmora ima roditelj, posvojitelj ili skrbnik hendikepiranog djeteta do navršene osamnaeste godine života odnosno do kraja redovnog školovanja djeteta.

Iznimno, pravo na uvećanje godišnjeg odmora ima roditelj, posvojitelj ili skrbnik hendikepiranog djeteta i nakon navršene osamnaeste godine života odnosno nakon redovnog školovanja djeteta, ako se radi o hendikepiranom djetetu koje se ne može samostalno brinuti o sebi, sve dok na temelju rješenja nadležnog tijela ima obvezu skrbiti o hendikepiranom djetetu odnosno dok mu je produženo roditeljsko pravo.

Uz t. 2.

– čl. 28. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora – pravo na plaćeni dopust

Službenik ili namještenik za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja na koje je upućen od strane čelnika državnog tijela, ima pravo na plaćeni dopust za svaki ispit po predmetu koji se polaže prvi put u trajanju od 2 dana i za diplomski rad u trajanju od 5 dana.

Stoga, službenici koji nakon završenog tečaja, na koji su upućeni od strane čelnika državnog tijela, polažu završni ispit u Školi za strane jezike, imaju pravo na 2 dana plaćenog dopusta.

Uz t. 3.

čl. 39. st. 12. Kolektivnog ugovora

– redovni mjesečni fond sati

Svi službenici i namještenici, neovisno o rasporedu radnog vremena, odnosno neovisno o tome da li rade u smjenama, turnusima ili pet radnih dana u tjednu imaju isti redovni mjesečni fond sati.

Redovni mjesečni fond sati je osnova za isplatu osnovne plaće u visini utvrđenoj prema čl. 35. st. 2. Kolektivnog ugovora, što znači da se za redovni mjesečni fond sati isplaćuje osnovna plaća u visini koja se određuje po formuli: koeficijent složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik ili namještenik raspoređen x osnovica za izračun plaće + 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža.

Stoga, redovni mjesečni fond sati podrazumijeva ukupni fond sati za koji se službeniku ili namješteniku, koji radi u redovnom radnom vremenu (od ponedjeljka do petka, po 8 sati dnevno), isplaćuje osnovna plaća u visini utvrđenoj sukladno čl. 35. st. 2. Kolektivnog ugovora, pod pretpostavkom da je službenik ili namještenik radio svaki radni dan u tom mjesecu.

To znači da je redovni mjesečni fond sati ukupni broj sati koje u tekućem mjesecu treba odraditi službenik ili namještenik koji radi u redovnom radnom vremenu iz čl. 5. st. 1. i 2. Kolektivnog ugovora (

od ponedjeljka do petka, po 8 sati dnevno) uvećan za broj sati za koji se tom službeniku ili namješteniku isplaćuje naknada plaće na temelju blagdana i zakonom određenih neradnih dana.

Prema tome redovni mjesečni fond sati izračunava se prema formuli:

$RMFS = \text{broj radnih dana u mjesecu za službenika ili namještenika koji radi u redovnom radnom vremenu} \times 8 \text{ sati} + \text{broj blagdana koji «padaju» u tekućem mjesecu u dane od ponedjeljka do petka (isključene subote i nedjelje)} \times 8 \text{ sati.}$

- obračun plaće obzirom na mjesečni fond sati

Obzirom na ostvareni broj sati rada u tekućem mjesecu, službeniku ili namješteniku ostvarena osnovna plaća određuje se na način da se njegova satnica pomnoži sa zbrojem sati rada i plaćenih sati na ime blagdana i zakonom neradnih dana.

Satnica (dio osnovne plaće koji se isplaćuje službeniku ili namješteniku za 1 sat rada) izračunava se na način da se osnovna plaća iz članka 35. stavka 2. Kolektivnog ugovora podijeli sa redovnim mjesečnim fondom sati.

- prekovremeni rad

Ako službenik ili namještenik radi dio mjeseca u turnusu ili u smjenama, a drugi dio mjeseca u redovnom radnom vremenu, za razdoblje za koje je radio u turnusu ili u smjenama prekovremeni rad obračunat će se prema odredbama Kolektivnog ugovora koje se odnose na prekovremeni rad u turnusu ili u smjenama, a za razdoblje za koje je radio u redovnom radnom vremenu, prekovremeni rad obračunat će se prema odredbama Kolektivnog ugovora koje se odnose na prekovremeni rad u redovnom radnom vremenu.

- smjenski rad

Smjenski rad podrazumijeva naizmjenični rad službenika ili namještenika u različitim smjenama prema unaprijed utvrđenom radnom vremenu tijekom tjedna ili mjeseca u dvije ili tri smjene i to u I. smjeni (prije podne), II. smjeni (poslije podne) ili III. smjeni (noću).

Stoga se rad službenika ili namještenika koji jedan tjedan radi od 0,8,00 do 16,00 sati, drugi tjedan radi od 14,00 do 22,00 sati, pa onda sljedeći tjedan radi od 08,00 do 16,00 sati, smatra radom u smjenama. Smjene mogu početi i završiti i izvan navedenih termina, ali se dodatak za rad u drugoj smjeni dobiva samo za sate odrađene u vremenu od 14,00 do 22,00 sati, a dodatak za noćni rad samo za sate odrađene u noćnoj smjeni vremenu od 22,00 do 06,00 sati.

Rad službenika ili namještenika koji tri tjedna za redom u mjesecu radi prije podne, a jedan tjedan poslije podne, ne smatra se smjenskim radom, jer se ne radi o naizmjeničnoj izmjeni smjena prema unaprijed utvrđenom radnom vremenu.

- pasivno dežurstvo (pripravnost za rad)

Sukladno čl. 39. st. 3. Kolektivnog ugovora službeniku ili namješteniku za vrijeme provedeno na pasivnom dežurstvu isplatit će se 10% satnice redovnog rada u tekućem mjesecu za svaki sat pasivnog dežurstva.

Pasivno dežurstvo (pripravnost za rad) ne smatra se radom, te se stoga dodaci na osnovnu plaću i dodaci na plaću iz čl. 39. st. 1. i st. 5. Kolektivnog ugovora i pravo na isplatu 10% satnice redovnog rada iz čl. 39. st. 3. Kolektivnog ugovora međusobno isključuju.

U slučaju da službenik ili namještenik bude pozvan na izvršenje radnih zadataka za vrijeme pasivnog dežurstva, za sate radnog angažmana ne ostvaruje pravo na isplatu 10% satnice redovnog rada iz čl. 39. st. 3. Kolektivnog ugovora, već pravo na osnovnu plaću, pravo na dodatke na osnovnu plaću i dodatke na plaću sukladno čl. 39. st. 1. i 5. Kolektivnog ugovora.

-dežurstvo na radnom mjestu izvan radnog vremena

Pod pasivnim dežurstvom podrazumijeva se pripravnost za rad izvan redovnog radnog vremena i izvan radnog mjesta, pa stoga ako službenik ili namještenik „dežura na radnom mjestu“ izvan redovnog radnog vremena nema pravo na dodatak za pasivno dežurstvo, ali ima pravo na osnovnu plaću, uključujući i pravo na uvećanje plaće iz čl. 39. st. 1. Kolektivnog ugovora. Taj službenik također nema pravo na paušalnu naknadu za stalnu pripravnost utvrđenu pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela, obzirom da se odredbe Kolektivnog ugovora primjenjuju neposredno (osim u slučajevima kada su pojedina pitanja za službenike i namještenika povoljnije uređena drugim propisima ili općim aktom).

-dvokratni rad

Dvokratni rad s prekidom dužim od 1 sata, smatra se rad službenika ili namještenika koji je prema utvrđenom radnom vremenu organiziran tako da posao ne obavlja dnevno u kontinuitetu, nego tijekom dana u dva različita termina (razdoblja), s tim da je prekid rada između tih termina duži od 1 sata.

-način obračuna prekovremenih sati obzirom na dodatke za poslove s posebnim uvjetima rada

Sukladno čl. 35. st. 2. Kolektivnog ugovora osnovna plaća je umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik ili namještenik raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža. Sukladno st. 3. toga članka dodaci na osnovnu plaću su dodaci za uspješnost na radu, dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada i druga uvećanja plaće.

Člankom 39. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora utvrđeno da će se za prekovremeni rad službenika i namještenika uvećati njegova osnovna plaća, a kako je sukladno čl. 35. st. 2. Kolektivnog ugovora osnovna plaća umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik ili namještenik raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža (dakle, bez dodataka na osnovnu plaću) - to se kod obračuna prekovremenih sati uzima vrijednost sata („satnica“) bez dodatka na osnovnu plaću za poslove s posebnim uvjetima rada.

Uzt. 4.

čl. 41. Kolektivnog ugovora –dokup dijela mirovine

Čl. 41. Kolektivnog ugovora utvrđeno je da prigodom odlaska u mirovinu, službeniku i namješteniku koji ispunjava uvjete za ostvarenje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, može se dokupiti dio mirovine koji bi bio ostvaren da je navršena određena starosna dob i/ili navršen određeni mirovinski staž.

Dakle, radi se o mogućnosti dokupa mirovine (za službenika ili namještenika koji odlazi u mirovinu i ispunjava uvjete za to), a ne o dokupu staža za ostvarenje prava na mirovinu, koja nije propisana Zakonom o mirovinskom osiguranju.

Stoga, ako službenik ili namještenik ne ispunjava uvjete za ostvarenje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, jer mu nedostaju određene godine mirovinskog staža, nema mogućnosti za dokup staža (koji mu nedostaje za odlazak u mirovinu) prema tom Zakonu.

Uz t. 5.

čl. 5. Kolektivnog ugovora – preraspodjela radnog vremena

Odredbom čl. 5. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike određeno je da dnevno radno vrijeme službenika i namještenika iznosi 40 sati tjedno i raspoređeno je na 5 radnih dana, od ponedjeljka do petka, s time da dnevno radno vrijeme ne može biti kraće od 8 niti duže od 12 sati.

Navedena odredba određuje samo raspored **redovnog radnog vremena** za državne službenike i namještenike, što znači da ista ne isključuje mogućnost uvođenja preraspodjele radnog vremena u državnim tijelima čija narav posla to zahtijeva.

Naime, Kolektivnim ugovorom i Zakonom o državnim službenicima i namještenicima nije predviđena mogućnost uvođenja preraspodjele radnog vremena, te se na to pitanje sukladno čl. 2. st. 2. Zakona o državnim službenicima i namještenicima primjenjuju opći propisi o radu, odnosno Zakon o radu, koji u odredbi čl. 43. st. 10. propisuje postupak uvođenja preraspodjele radnog vremena.

Uz t. 6.

čl. 40. Kolektivnog ugovora

– računanje godina radnog staža u državnim tijelima za uvećanje koeficijenta složenosti poslova

Službenik ili namještenik ostvaruje pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima kada navrší pune godine radnog staža u državnim tijelima propisane u čl. 40. Kolektivnog ugovora.

To znači da službenik ili namještenik ima pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova iz članka 40. Kolektivnog ugovora za 4% - kada navrší punih 20 godina radnog staža u državnim tijelima, uvećanje koeficijenta za 8% - tek kada navrší punih 30 godina radnog staža u državnim tijelima (što znači da ne dobiva dodatak od 8% kada ima više od 29, ali manje od 30 godina radnog staža u državnim tijelima), te uvećanje koeficijenta za 10% - tek kada navrší punih 35 godina radnog staža u državnim tijelima (a ne kada ima više od 34 godine, ali manje od 35 godina radnog staža u državnim tijelima).

- radni staž u državnim tijelima

Pod radnim stažem u državnim tijelima podrazumijeva se radni staž ostvaren u državnim tijelima Republike Hrvatske i njihovim pravnim prednicima.

Obzirom da je Zajednička komisija ovlaštena tumačiti samo odredbe Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, a nije ovlaštena tumačiti posebne propise kojima je uređen status državnih tijela i njihovih pravnih prednika, to za pitanje koja su ranija tijela u Republici Hrvatskoj pravni prednici sadašnjih državnih tijela, Zajednička komisija ne može dati tumačenje iz članka 103. Kolektivnog ugovora (kojeg su se ugovorne strane dužne pridržavati).

Stoga se podnositelji upita o statusu pojedinih ranijih tijela (odnosno upita o tome da li se određena ranija tijela smatraju pravnim prednicima državnih tijela), trebaju uputiti na resorna ministarstva koja imaju sve relevantne podatke o tome.

Uz t. 7.

čl. 43 Kolektivnog ugovora – bolovanje do 42 dana

Pitanje obračuna naknade plaće za vrijeme odsutnosti iz službe zbog bolovanja do 42 dana regulirano je odredbom čl. 43. st. 1. Kolektivnog ugovora, kojim je **izričito** propisano da službeniku ili namješteniku za vrijeme odsutnosti iz službe zbog bolovanja do 42 dana pripada naknada plaće najmanje **u visini 85% od njegove osnovne plaće ostvarene u mjesecu neposredno prije nego je započeo s bolovanjem.**

U slučaju kada nije ostvarena plaća u mjesecu koji je prethodio početku bolovanja, naknada plaće za vrijeme odsutnosti iz službe zbog bolovanja do 42 dana (čl. 43. st. 1. Kolektivnog ugovora) iznosi najmanje 85% od osnovne plaće koju bi službenik ili namještenik ostvario u mjesecu koji je prethodio početku bolovanja, da je tada radio (pretpostavljena osnovna plaća).

Stoga, službeniku ili namješteniku koji je zbog ozljede na radu raspoređen na radno mjesto niže složenosti poslova, naknada plaće za vrijeme bolovanja do 42 dana određuje se u visini 85% osnovne plaće **koju je ostvario** u mjesecu neposredno prije nego je započeo s bolovanjem do 42 dana, odnosno 85% od osnovne plaće koju bi u tom mjesecu, da je tada radio, ostvario službenik ili namještenik.

Uz t. 8.

čl. 47. st. 1. al. 4 Kolektivnog ugovora

Pravo na mjesečnu pomoć u slučaju smrti službenika ili namještenika iz čl. 47. Kolektivnog ugovora mogu ostvariti djeca ili zakonski staratelji djece službenika ili namještenika samo kad je službenik ili namještenik izgubio život u obavljanju službe odnosno rada, što znači da je **izgubio život upravo zbog toga što je tada obavljao radni zadatak**, ali ne i u slučaju smrti na radnom mjestu zbog bolesti, prometne nesreće prilikom dolaska na posao ili odlaska s posla odnosno smrti koja nije nastupila uslijed obavljanja službe ili rada.

Pravo na pomoć iz čl. 47. Kolektivnog ugovora ne može se ostvarivati istovremeno sa pravom na mjesečnu pomoć odnosno stipendiju sukladno aktima državnog tijela. U tom slučaju se sukladno članku 3. Kolektivnog ugovora, primjenjuje ono što je povoljnije za djecu službenika ili namještenika koji je izgubio život u obavljanju službe odnosno rada, odnosno ono za što se odluče djeca ili zakonski staratelji te djece.

Uz t. 9.**čl. 15. Kolektivnog ugovora – primjena čl. 15. u 2004. godini**

Obzirom da se Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike («Narodne novine», broj 92/04) primjenjuje od 1. lipnja 2004. godine, dužina trajanja godišnjeg odmora u 2004. godini utvrđuje se prema mjerilima iz čl. 15. tog Kolektivnog ugovora.

Uz t. 10.**čl. 54. Kolektivnog ugovora**

Jubilarna nagrada isplaćuje se prvog narednog mjeseca od mjeseca u kojem je službenik ili namještenik ostvario pravo na jubilarnu nagradu (čl. 54 st. 3.) za neprekidnu službu odnosno rad u trajanju propisanom u čl. 54. st. 1. Kolektivnog ugovora.

Ako službeniku ili namješteniku, koji je ispunio uvjete za isplatu jubilarne nagrade, ali mu ista nije isplaćena, ima pravo u roku od tri godine tražiti isplatu iste. Nakon tog roka nastupa zastara potraživanja sukladno Zakonu o radu (zastarni rok za potraživanja iz radnog odnosa je tri godine).

Na državne dužnosnike ne primjenjuje se Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike, pa tako ni njegove odredbe o isplati jubilarne nagrade. Međutim, ako je određena osoba ranije bila državni službenik, pa nakon toga imenovana za državnog dužnosnika, ima pravo tražiti isplatu jubilarne nagrade, ako je u vrijeme dok je bila državni službenik ispunila propisane uvjete za isplatu jubilarne nagrade iz čl. 54. st. 1. Kolektivnog ugovora (odnosno članka čl. 51. st. 1. ranijeg Kolektivnog ugovora), ali joj jubilarna nagrada nije isplaćena. Isplata jubilarne nagrade može se tražiti u roku od tri godine od dana kada je ostvareno pravo na isplatu jubilarne nagrade.

Uz t. 11**čl. 48. Kolektivnog ugovora –teška invalidnost**

Pravo na pomoć iz članka 48. alineje 2. Kolektivnog ugovora isplaćuje se zbog nastanka teške invalidnosti, a ne zbog postojanja teške invalidnosti, pa zbog toga službenik i namještenik, dijete ili supružnik službenika i namještenika to pravo može ostvariti samo jednom u životu - za jedan slučaj teške invalidnosti i to samo ako je teška invalidnost nastala u vrijeme važenja sadašnjeg Kolektivnog ugovora ili u vrijeme važenja prethodnog Kolektivnog ugovora koji je sadržavao odredbu o pravu na pomoć u slučaju nastanka teške invalidnosti.

Uz t. 12.**čl. 55. Kolektivnog ugovora**

– pravo na dar djeci u prigodi Dana Sv. Nikole

Pravo na dar za djecu u iznosu od 400,00 kn pripada svakom djetetu službenika ili namještenika do 15 godina starosti i to neovisno od toga gdje je zaposlen drugi roditelj djeteta (u javnoj službi, privatnom sektoru i dr.).

U članku 55. stavku 2. Kolektivnog ugovora propisan je izuzetak od toga i to za slučaj kada su oba roditelja državni službenici ili namještenici. U tom slučaju se sredstva za dar u prigodi Dana Sv. Nikole isplaćuju samo jednom od roditelja, prema njihovu dogovoru (dakle, neovisno o tome koji od roditelja ostvaruje pravo na osobni odbitak za uzdržavanog člana obitelji prema Zakonu o porezu na dohodak, odnosno neovisno o tome po kojem je roditelju dijete zdravstveno osigurano).

Uzt. 13.**Čl. 79. Kolektivnog ugovora**

Važnim odlukama za položaj državnih službenika i namještenika iz članka 79. stavka 1. Kolektivnog ugovora smatraju se odluke čelnika tijela koje su od utjecaja za sve službenike i namještenike određenog tijela ili barem veći broj službenika i namještenika (npr. pravilnici o unutarnjem redu, plan godišnjih odmora, raspored radnog vremena, donošenje programa zbrinjavanja viška namještenika i sl.).

Stoga se pojedinačna rješenja čelnika tijela kojima se odlučuje o pravima i obvezama službenika i namještenika (npr. o rasporedu na radno mjesto, premještanju, godišnjem odmoru, ocjenjivanju sl.) ne smatraju važnim odlukama u smislu čl. 79. st. 1. Kolektivnog ugovora.

Dovršeno u 12 sati.

PREDSJEDNIK ZAJEDNIČKE KOMISIJE

Sanda Pipunić